

KS. FRANCISZEK GRENIUK

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFII TEologiczno-MORALNEJ ZA ROK 1970

I. *Publikacje samoistne*

1. Adamski F.: Modele małżeństwa i rodziny a kultura masowa. Warszawa 1970 ss. 304. PWN.
2. Bałakier E.: Teologia moralna fundamentalna. Cz. I. Warszawa 1970, ss. 142. Powielarnia „Zespół”
3. Fritzhand M.: Główne zagadnienia i kierunki metaetyki. Warszawa 1970 ss. 428. KiW.
4. Janssens L.: Wolność sumienia i wolność religijna. Tłum. E. Czerny. Warszawa 1970 ss. 155. PAX.
5. Jezierski R.: Poglądy etyczne Edwarda Abramowskiego. Poznań 1970 ss. 368. Wyd. Poznańskie.
6. Melsen A. G. van: Nauki fizykalne a etyka. Tłum. S. Zalewski. Warszawa 1970 ss. 219. PAX.
7. Olejnik S.: Teologia moralna szczegółowa. Cz. 1: Chrześcijanin wobec Boga. Z. 2: Religijność. Warszawa 1969 ss. 316. ATK.
8. Ossowska M.: Normy moralne. Próba systematyzacji. Warszawa 1970 ss. 243. PWN.
9. Rebeta J.: Komentarz Pawła z Worczyna do *Etyki Nikomachejskiej*. Wrocław 1970 ss. 294. Ossolineum.
10. Zapałowski T.: Stosunek Kościoła katolickiego do regulacji urodzeń. Warszawa 1970 ss. 116. KiW.

II. *Artykuły*

1. Adamski F.: Małżeństwo i rodzina. Sytuacja i kierunek przeobrażeń. „Chrześcijanin w Świecie” 1970 nr 4 s. 47-73.
2. Bajda J.: Teologiczne rozumienie prawa naturalnego na tle encykliki *Humanae vitae*. „Analecta Cracoviensia” R. 1: 1969 s. 321-340.
3. Biuletyn teologiczno-moralny. „Collectanea theologica”. R. 39: 1969 f. 4 s. 105-134.

4. Borucka-Arctowa M.: Koncepcja „prawa natury” a współczesne problemy oceny prawa. „Etyka” T. 6: 1970 s. 79-96.
5. Chmiel J.: Relacja miłości Boga do miłości bliźniego w tradycji biblijnej. „Analecta Cracoviensia” R. 1: 1969 s. 106-119.
6. Chrosnowski F.: Wokół encykliki *Humanae vitae*. „Homo Dei” R. 39: 1970 s. 20-29.
7. Czeżowski T.: Aksjologiczne i deontyczne normy moralne. „Etyka” T. 7: 1970 s. 133-143.
8. Delhaye Ph.: Dogmatyczne ustalenie teologii średniowiecznej — sakrament. vinculum, ratum et consummatum. „Concilium” (red. pol.) 1-5: 1970 s. 341-344.
9. Gałkowski J.: Jeszcze o prawie natury. „Znak” R. 22: 1970 nr 188 s. 220-229.
10. Tenże: Uwagi o koncepcji prawa naturalnego Jana Dunsza Szkota. „Roczniki Filozoficzne” T. 18: 1970 z. 2 s. 119-126.
11. Grelot P.: Ewolucja instytucji małżeństwa w Starym Testamencie. „Concilium” (red. pol.) 1-5: 1970 s. 322-330.
12. Greniuk F.: Przegląd bibliografii teologiczno-moralnej za 1969 r. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” T. 18: 1970 z. 3 s. 101-104.
13. Tenże: Sesja naukowa moralistów polskich. Tamże T. 18: 1970 z. 3 s. 93-100.
14. Tenże: Sympozjum na temat prawa naturalnego. „Collectanea theologica” R. 39: 1969 f. 4 s. 123-126.
15. Tenże: T. Młodzianowski TJ teolog moralista z XVII w. „Roczniki-Teologiczno-Kanoniczne” T. 18: 1970 z. 3 s. 39-52.
16. Grzybowski K.: Katolicka doktryna prawa natury. „Etyka” T. 6: 1970 s. 97-111.
17. Häring B.: Piecza nad zbawieniem rozwiedzionych i nieważnie zaślubionych. „Concilium” (red. pol.) 1-5: 1970 s. 360-366.
18. Hoffmann P.: Słowa Jezusa o rozwodzie i ich interpretacja w przekazie nowotestamentowym. „Concilium” (red. pol.) 1-5: 1970 s. 330-340.
19. Inlender B.: Cel małżeństwa w aspekcie naturalnym i nadprzyrodzonym. „Ateneum Kapłańskie” T. 75: 1970 s. 44-54.
20. Tenże: Nadprzyrodzone powołanie człowieka. Tamże T. 74: 1970 s. 196-207.
21. Tenże: Normy etyczne zawarte w encyklice *Humanae vitae* i ich uzasadnienie. „Collectanea theologica” R. 39: 1969 f. 4 s. 33-48.
22. Jaroszewski T. M.: Filozofia egzystencji a etyka sytuacyjna Jean Paul Sartre’a. „Etyka” T. 7: 1970 s. 39-75.
23. Juros H.: Polska myśl etyczna w okresie posoborowym. W: Posoborowe publikacje teologiczne w Polsce. Warszawa 1969 s. 135-166.
24. Kłys J.: Życie rodzinne drogą do doskonałości. „Ateneum Kapłańskie” T. 75: 1970 s. 29-43.
25. Kondziela J.: Normatywny charakter „bonum commune”. „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” R. 2: 1969 s. 51-81.
26. Tenże: Prawo naturalne jako podstawa teorii społeczności międzynarodowej. „Roczniki Filozoficzne” T. 18: 1970 z. 2 s. 107-118.
27. Krucińska J.: Społeczne zasady prawa naturalnego w Kościele. „Collectanea theologica” R. 40: 1970 f. 1 s. 33-48.
28. Lazarus-Pawłowska J.: Moralność a natura ludzka. „Etyka” T. 6: 1970 s. 9-29.
29. Lem S.: Erotyka i seks w fantastyce i futurologii. Tamże T. 7: 1970 s. 101-131.

30. Les fondaments de la doctrine de l'Église concernant les principes de la vie conjugale. „*Analecta Cracoviensia*”. R. 1: 1969 s. 194-230.
31. Lipiński H. F.: Bibliografia socjologicznej problematyki rodziny w polskiej publicystyce powojennej (1945—1969 październik) „*Ateneum Kapłańskie*” T. 75: 1970 s. 152-185.
32. Łydka W.: Poligenizm a grzech pierworodny „*Roczniki Teologiczno-Kanoniczne*” T. 17: 1970 z. 2 s. 91-104.
33. Majdański K.: Teologia małżeństwa i rodziny w nauce Vaticanum II. „*Ateneum Kapłańskie*” T. 75: 1970 s. 3-16.
34. Majka J.: Prawo naturalne w ostatnich dokumentach społecznych Kościoła. „*Roczniki Filozoficzne*” T. 18: 1970 z. 2 s. 35-51.
35. Maliński M.: Sakramenty — prasytuacje chrześcijanina. „*Ruch Biblijny i Liturgiczny*” R. 23: 1970 s. 139-146.
36. Maślińska H.: Z problemów etycznych zawodu lekarskiego. „*Studia Filozoficzne*” 1970 nr 3 s. 217-226.
37. Mońko L.: Regulacja poczęć w rodzinie i społeczeństwie. „*Ateneum Kapłańskie*” T. 75: 1970 s. 112-130.
38. Nossol A.: Teologia człowieka w rozwoju. Tamże T. 74: 1970 s. 163-174.
39. Nowak L.: Przyczynek do kwestii statusu ocen w języku nauki. „*Etyka*” T. 7: 1970 s. 145-158.
40. O'Callaghan D.: W sprawie sakramentalności małżeństwa. „*Concilium*” (red. pol.) 1-5: 1970 s. 345-351.
41. Piwowarski W.: Socjologia moralności a „prawo naturalne”. „*Roczniki Filozoficzne*” T. 18: 1970 z. 2 s. 91-105.
42. Popłatek W.: Spotkanie z Chrystusem w Kościele w sakramentach miłosierdzia. W: *Ewangelia miłosierdzia*. Poznań 1970 s. 229-271.
43. Pyszmont J.: Wokół zagadnienia chrystocentryzmu w teologii moralnej. „*Collectanea theologica*” R. 40: 1970 f. 1 s. 13-31.
44. Reykowski J.: Natura ludzka a potrzeby. „*Etyka*” T. 6: 1970 s. 31-49.
45. Rink E.: Prawo naturalne a ewangelia. „*Ateneum Kapłańskie*” T. 74: 1970 s. 313-325.
46. Rodziński A.: Personalistyczna koncepcja kultury a prawo naturalne. „*Roczniki Filozoficzne*” T. 18: 1970 z. 2 s. 77—90.
47. Rosik S.: Treściowe elementy sytuacji etycznej. „*Roczniki Teologiczno-Kanoniczne*” T. 17: 1970 z. 3 s. 25-38.
48. Różycki I.: Teologiczna pewność norm etycznych w encyklice *Humanae vitae*. „*Analecta Cracoviensia*” R. 1: 1969 s. 231-257.
49. Salij J.: Esej o celibacie. „*Ateneum Kapłańskie*” T. 74: 1970 s. 272-280.
50. Tenże: Małżeństwo chrześcijan jako udział w paschalnym misterium Chrystusa. Tamże T. 75: 1970 s. 17-28.
51. Sikorski T.: Encyklika *Humanae vitae* w orzeczeniach episkopatów. „*Collectanea theologica*” R. 39: 1969 f. 4 s. 110-123.
52. Tenże: Eutanazja. „*Studia theologica Varsaviensia*” R. 8: 1970 f. 1 s. 447-478.
53. Smoleński S.: Zagadnienie wykonalności norm moralnych zawartych w encyklice *Humanae vitae*. „*Analecta Cracoviensia*” R. 1: 1969 s. 357-371.
54. Snoek C. J.: Małżeństwo a instytucjonalizacja życia seksualnego. „*Concilium*” (red. pol.) 1-5: 1970 s. 351-360.
55. Stachowiak L.: Pouczenia moralne w starszych tradycjach prorockich. „*Zeszyty Naukowe KUL*” R. 13: 1970 nr 1 s. 3-10.

56. Styczeń T.: Filozoficzna koncepcja prawa naturalnego. „Analecta Cracoviensia” R. 1: 1969 s. 297-320.
57. Ślipko T.: Postulaty stawiane teologii moralnej przez encyklikę *Humanae vitae*. Tamże s. 258-296.
58. Thils G.: „Aggiornamento” duchowości chrześcijańskiej. „Ateneum Kapłańskie” T. 75: 1970 s. 277-303.
59. Tenże: Działanie ludzkie w świecie. Tamże T. 74: 1970 s. 326-350.
60. Tobera J.: W sprawie uniwersalnego charakteru moralności. „Etyka” T. 6: 1970 s. 133-140.
61. Urmanowicz W.: Istota świętości chrześcijańskiej. „Studia theologica Var-saviensia” R. 7: 1969 f. 2 s. 129-152.
62. Wantuła H.: Problemy poczucia winy. „Etyka” T. 7: 1970 s. 159-181.
63. Waśkiewicz H.: Prawo naturalne — prawo czy norma moralna. „Roczniki Filozoficzne” T. 18: 1970 z. 2 s. 11-34.
64. Wistuba H.: Kultura moralna. „Ateneum Kapłańskie” T. 75: 1970 s. 228-239.
65. Wittek S.: Interpretacja pokory w patrystyce zachodniej. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” T. 17: 1970 z. 3 s. 5-24.
66. Tenże: Próba adekwatnej definicji teologii moralnej. „Sprawozdania z Czynności Wydawniczej [...] TN KUL” 1969 nr 17 s. 14-17.
67. Wojtyła K.: Nauka encykliki *Humanae vitae* o miłości. „Analecta Cracoviensia” R. 1: 1969 s. 341-356.
68. Tenże: Osoba ludzka a prawo naturalne. „Roczniki Filozoficzne” T. 18: 1970 z. 2 s. 53-59.
69. Wróblewski J.: Natura a reguły postępowania. „Etyka” T. 6: 1970 s. 51-78.

KS. FRANCISZEK GRENIUK

KRONIKA SEKCJI TEOLOGII MORALNEJ KUL ZA R. AKAD. 1969/70

1. Sprawy personalne

Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego pismem z dnia 21 V 1970 r. (Nr DU-4-198-159/70) potwierdził uchwałę Senatu KUL z dnia 22 XII 1969 r. powołującą ks. doc. dra hab. Władysława Poplatka na stanowisko profesora nadzwyczajnego Wydziału Teologicznego KUL. Pismem zaś z dnia 30 IV 1970 r. (Nr DU-4-19711-66/70) powołał z dniem 1 V tr. na stanowisko docenta na Wydziale Teologicznym KUL ks. dra hab. Stanisława Witka.

Rada Wydziału Teologicznego KUL w dniu 5 VI 1970 r. postanowiła: „Katedrę teologii ascetycznej i mistycznej przemianować na katedrę teologii życia wewnętrznego przyłączając ją do sekcji teologii moralnej oraz ustanowiła opiekunem ks. doc. dra hab. S. Witka” (*Księga protokółów posiedzeń Rady Wydz. Teol. KUL od 23 VI 1969*, s. 75-76).

Na r. akad. 1970/71 przyjęto na sekcję teologii moralnej kursu wyższego dwóch księży studentów.

2. Prace dyplomowe i stopnie naukowe

W omawianym okresie napisały prace dyplomowe i uzyskały odpowiednie stopnie następujące osoby:

a) *doktorskie*

Ks. mgr Mieczysław Nowak uzyskał stopień doktora teologii moralnej na podstawie rozprawy pt. *Problem stosowania autosugestii w realizowaniu dobra moralnego*, Lublin 1970, ss. XIV + 205 (maszynopis) przed komisją w składzie: ks. prof. dr W. Poplatek — przewodniczący; ks. prof. dr S. Olejnik z ATK — promotor; ks. doc. dr hab. S. Witek z KUL-u oraz ks. dr hab. T. Ślipko z ATK — recenzenci, na mocy uchwały Rady Wydziału z dnia 23 VI 1970 r.

W swej rozprawie doktorskiej ks. dr M. Nowak postawił ważny i interesujący dla moralności chrześcijańskiej problem: jak można wykorzystać autosugestię dla moralnego dobra człowieka? Odpowiedź na to pytanie pozwoli nie tylko lepiej zrozumieć człowieka jako podmiot działania etycznego, ale także dać mu pełniejszą możliwość i technikę formowania własnej osobowości poprzez wykorzystanie psychicznych mechanizmów działania.

Rozprawa składa się z przedmowy, wykazu skrótów i bibliografii oraz trzech rozdziałów części właściwej. W rozdziale pierwszym omówiona została autosugestia w świetle badań psychologicznych, w drugim zaś możliwość zastosowania jej w realizacji dobra moralnego. Możliwość tę przedstawił autor w sferze podświadomości, następnie w sferze uczuć i woli, a z kolei w sferze wyobraźni i rozumu. W pracy swej autor wykazał, że autosugestia jest rzeczywistością różną od sprawności moralnej. Posiada ona swoją specyfikę, która pozwala na wyodrębnienie jej od sprawności moralnej i odpowiedniego ustawienia w stosunku do podświadomości. Praca posiada dwa oblicza: opisowo-psychologiczne i normatywno moralne. Jest więc z pogranicza dwóch różnych dyscyplin naukowych.

Rozważania autora doprowadziły do wyjaśnienia punktu wyjścia pracy, jakim jest ideodynamizm oraz wyodrębnienia w autosugestii trzech stadiów: akceptacji, właściwej sugestii i realizacji. W pracy oparł się o bogatą literaturę przedmiotu, którą umiejętnie wykorzystał. Wyniki swych badań przedstawił przekonująco, rzeczowo, dzięki czemu jest ona ważkim osiągnięciem głównie z racji swego nowatorstwa.

b) *licencjackie*

1. Ks. Jerzy Cuda, *Nadzieja chrześcijańska według nauki Soboru Watykańskiego II*.
2. Ks. Stanisław Szalankiewicz, *Koncepcja etyki w młodzieńczych pismach Karola Marksa*.
3. Ks. Wacław Szubert, *Doskonałość chrześcijańska i jej kształtowanie u człowieka świeckiego według pism św. Franciszka Salezego*.

c) *magisterskie*

1. S. Helena Matuszczak, *Powściągliwość w ujęciu ks. Bronisława Markiewicza*,
2. Ks. Andrzej Nowak, *Pierwotna moralność polska w świetle Kroniki Galla Anonima*.
3. S. Emilia Pawłowska, *Idea doskonałości zakonnej i jej urzeczywistnianie według sługi Bożej Angeli Truszkowskiej*.

3. Prace sekcji

Pracownicy naukowcy prowadzili zajęcia naukowo-dydaktyczne w ramach sekcji teologii moralnej kursów zwyczajnych i wyższego. Z racji stopniowego wprowadzania w życie nowego ratio studiorum na kursie zwyczajnym seminaryjskim z początkiem r. akad. 1970/71 zmniejszona została liczba godzin wykładu teologii moralnej ogólnej z 3 do 2 na tydzień. Prowadzono seminaria naukowe na kursie wyższym i na kursach zwyczajnych oraz proseminaria.

Pracownicy sekcji przygotowali i złożyli do druku kolejny zeszyt „Roczników Teologiczno-Kanonicznych”, t. 17, z. 3.